

Bijgewerkte versie december 2025

Gids over digitale vaardigheden voor werkgelegenheids en reintegratieprofessionals

Deze gids is bedoeld voor professionals op het gebied van werk en sociale inschakeling (France Travail, Missions Locales, inschakelingsorganisaties, Forem, enz.) die doelgroepen begeleiden naar kwalificatie en werk in een context van versnelde digitale transformatie en Frans-Belgische grensoverschrijdende mobiliteit.

Hij is ontwikkeld in het kader van het microproject LINC (Lien entre la Numérisation des entreprises et les Compétences), gezamenlijk gedragen door Efficiencie Solidaire & Créative (Frankrijk) en MolenGeek (België), en gefinancierd door het Europese programma Interreg France-Wallonie-Vlaanderen.

Het doel van dit project is om de capaciteit van de betrokken actoren te versterken om de digitale vaardigheidsbehoeften van bedrijven te verbinden met de trajecten van werkzoekenden in een grensoverschrijdende context.

Deze gids geeft geen exhaustieve lijst van bestaande opleidingen.

Hij biedt u handvatten, kerninstrumenten en enkele voorbeelden om u snel te oriënteren en uw doelgroepen door te verwijzen naar de juiste hulpmiddelen.

INHOUDSOPGAVE

1. Digitale technologie, een hefboom voor inclusie en professionele mobiliteit	2
2. Digitalisering in grensoverschrijdende arbeid: trends en kansen	4
3. Digitale vaardigheden diagnosticeren en de belangrijkste leertools kennen	5
5. Focus op opkomende digitale vaardigheden: AI, cyberbeveiliging en automatisering	7
6. Ondernemerschap stimuleren	8
7. Grensoverschrijdende samenwerking: samen actie ondernemen	9
8. Conclusie	9

1. Digitale technologie, een hefboom voor inclusie en professionele mobiliteit

Logistieke beroepen maken gebruik van opvolgingssoftware, verkoop vindt steeds meer online plaats, boekhouding gebeurt via clouddiensten en zelfs bouwberoepen steunen op verbonden toepassingen.**

"Niet opleiden in digitale vaardigheden betekent het risico lopen op uitsluiting."

Basis digitale vaardigheden** (kantoorsoftware, e-mail, documentbeheer, veiligheid) worden onmisbare voorwaarden, terwijl **opkomende beroepen** (AI, automatisering, e-commerce, contentcreatie, webontwikkeling) nieuwe perspectieven bieden op werk en ondernemerschap.

Terugblik op de diagnose uitgevoerd bij de bedrijven

Digitale technologie is geen aparte sector meer: ze doorkruist alle beroepen. In de Frans–Waals–Vlaamse grensregio versnelt deze transformatie:

- Bedrijven werven polyvalente profielen aan, die digitale tools kunnen gebruiken, op afstand kunnen samenwerken en zich kunnen aanpassen.
- De doelgroepen die begeleid worden door inschakelingsstructuren hebben nood aan houvast, vertrouwen en snel inzetbare vaardigheden.

Het LINC-project heeft in zijn eerste module een studie uitgevoerd bij bedrijven en een rapport opgesteld:

"Diagnose van de digitale maturiteit van grensoverschrijdende bedrijven (Frankrijk/België)".

Dit rapport benadrukt het strategisch belang van de digitale transitie voor Frans-Belgische organisaties.

De gezondheidscrisis heeft de adoptie van digitale tools versneld, maar ook verschillen in maturiteit blootgelegd, vooral bij kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's).

LINC: Verbinding tussen Bedrijfsdigitalisering en Vaardigheden

De geïdentificeerde digitale behoeften zijn veelzijdig: versterking van de cyberbeveiliging, automatisering van interne processen, verbetering van de online zichtbaarheid en aanpassing aan de specifieke kenmerken van de grensoverschrijdende markt. Bedrijven zijn op zoek naar mensen met digitale vaardigheden, expertise in digitale marketing, webontwikkeling en e-commerce, automatisering en cyberbeveiliging. Naast technische vaardigheden zijn de ontwikkeling van een gedeelde digitale cultuur en het vermogen om digitale projecten te beheren cruciaal.

Het rapport benadrukt de noodzaak van gestructureerde begeleiding, die opleiding in gangbare tools (CRM, collaboratieve kantoorsoftware, sociale netwerken) combineert met operationele ondersteuning door dienstverleners of consultants. Professionals in de arbeidsbemiddeling spelen een essentiële rol door werkzoekenden te begeleiden naar opleidingen in digitale vaardigheden. Dit zal bijdragen aan het vervullen van de behoeften van bedrijven, het verkleinen van de digitale kloof, het versterken van de concurrentiekracht en het bevorderen van economische en sociale cohesie tussen Frankrijk en België.

De behoeften van de grensoverschrijdende markt koppelen aan werkzoekenden: de sleutelrol van arbeidsbemiddelingsprofessionals

In een context van versnelde digitale transformatie en toenadering van de regio's evolueert de Frans-Belgische grensoverschrijdende arbeidsmarkt zeer snel.

Bedrijven zijn op zoek naar profielen die digitale tools kunnen beheersen, zich kunnen aanpassen aan hybride omgevingen en over grenzen heen kunnen samenwerken. Geconfronteerd met deze veranderingen spelen arbeidsbemiddelingsprofessionals een strategische rol: zij zijn de bruggenbouwers van vaardigheden en professionele perspectieven.

Door digitale vaardigheden in kaart te brengen, perifere obstakels weg te nemen (mobiliteit, erkenning van diploma's, zelfvertrouwen) en door te verwijzen naar gerichte opleidingen, stellen arbeidsbemiddelingsprofessionals de meest kwetsbare doelgroepen in staat de nieuwe kansen te benutten die de digitale transitie van de economie biedt.

Hun bemiddelingsrol is des te crucialer omdat zij economische dynamieken verbindt met individuele realiteiten en fungeert als een concreet hefboomeffect voor inclusie, mobiliteit en duurzame grensoverschrijdende samenwerking.

2. Digitalisering in grensoverschrijdende arbeid: trends en kansen

Digitalisering verandert de beroepen ingrijpend, zowel in Frankrijk als in België. Het identificeren van de belangrijkste trends per sector helpt de begeleide doelgroepen beter te begrijpen welke reële kansen er zijn op het gebied van werk en opleiding aan beide zijden van de grens.

Sector	Digitale evolutie	Voorbeelden van beroepen	Sleutelvaardigheden
Handel & diensten	E-commerce, CRM, digitale marketing	Community manager, e-commerce adviseur	Sociale media, WordPress, Shopify
Industrie & onderhoud	Automatisering, verbonden objecten (IoT), verbonden onderhoud	IT-supporttechnicus, data-assistent	Excel, Python, cyberbeveiliging
Communicatie & creatie	Visuele en online video-inhoud	Grafisch ontwerper, content creator	Photoshop, Premiere Pro, visuele AI
Beheer & administratie	Samenwerkingstools, automatisering	Digitale assistent, office manager	Google Suite, Notion, Zapier
Webontwikkeling & tech	Web, mobiel, automatisering	Ontwikkelaar, integrator, UX-designer	Talen: HTML, CSS, JavaScript, Python

Belangrijk om te onthouden: digitalisering vervangt de mens niet; het versterkt de mogelijkheden tot samenwerking, analyse en communicatie. Deze vaardigheden zijn overdraagbaar naar alle sectoren: administratie, handel, industrie, cultuur, gezondheid en sociale sector.

3. Digitale vaardigheden diagnosticeren en de belangrijkste leertools kennen

Voordat tools of opleidingen worden ingezet, is het essentieel om het digitale niveau en gebruik van elke begeleide persoon te evalueren. Deze diagnose maakt het mogelijk om trajecten aan te passen, obstakels weg te nemen en realistische doelstellingen te bepalen.

Voorbeeld van een snelle pre-diagnose (2 minuten)

- Heeft u ooit een computer gebruikt voor administratieve handelingen?
- Weet u hoe u een e-mail met een bijlage verstuurt?
- Weet u hoe u een app op een smartphone installeert?
- Weet u hoe u een veilig wachtwoord aanmaakt en beheert?
- Heeft u ooit een videoconferentietool gebruikt (Teams, Zoom)?
- Gebruikt u momenteel een tool zoals Canva, ChatGPT of Google Drive?

Snelinterpretatie:

- 0 tot 2 keer "ja" → beginnersniveau
- 3 tot 4 keer "ja" → gemiddeld niveau
- 5 tot 6 keer "ja" → gevorderd niveau

Er bestaan concrete tools om snel het digitale niveau van een persoon te evalueren, de obstakels, behoeften en leerhefbomen te identificeren. Deze diagnoses maken het mogelijk om een individueel traject op te bouwen, aangepast aan elke situatie.

Aanbevolen diagnosetools:

- **PIX (Frankrijk & België):** gratis platform om digitale vaardigheden te evalueren, van beginner tot gevorderd niveau.
<https://pix.fr/>
- **Europass – Digital Skills:** Europees referentiekader dat helpt overdraagbare vaardigheden te identificeren en de persoon in een gemeenschappelijke matrix te plaatsen.
<https://europa.eu/europass/digitalskills/screen/home>

Tools om de vaardigheidsontwikkeling op gang te brengen, vooral voor de meest kwetsbare doelgroepen:

- **Les Bons Clics:** platform voor digitale begeleiding, ideaal voor absolute beginners. Het biedt stapsgewijze oefeningen over essentiële digitale toepassingen.
<https://www.lesbonsclics.fr/fr/>

- **ClicnJob:** eenvoudige tool om te starten met het zoeken naar werk, een cv te maken en de basis van online arbeidsbemiddeling te begrijpen. <https://www.clicnjob.fr/>

4. Digitale vaardigheden snel trainen en activeren

Digitalisering is een onmisbare overstijgende vaardigheid, ongeacht het beroep. Het beheersen van digitale tools – communicatie, kantoorsoftware, beveiliging, automatisering... – is inmiddels een fundament van inzetbaarheid. Het opleiden van doelgroepen in dit gebruik versterkt hun autonomie, zelfvertrouwen en toegang tot werk en ondernemerschap, zowel in Frankrijk als in België. Deze snelle leertrajecten openen concrete bruggen naar knelpuntberoepen en sectoren in evolutie.

Er bestaan toegankelijke tools die onmisbaar zijn geworden voor het creëren van digitale content (beelden, teksten, geheugen...).

- **Canva:** essentiële tools om digitale vaardigheden te diagnosticeren, structureren en begeleiden, van absolute beginner tot gevorderd niveau.
- **ChatGPT**

Wat opleidingen betreft, beschikken arbeidsmarktactoren (Forem (Wallonië) / VDAB (Vlaanderen) / Actiris (Brussel) / France Travail) over opleidingscatalogi en begeleidingsprogramma's voor digitale heroriëntatie. (PRF – Regionaal opleidingsplan voor Hauts-de-France).

FOCUS op opleidingen van MOLENGEEK EN EFFICIENCE

Korte opleidingen bij MolenGeek (minder dan 5 dagen):

Korte en modulaire opleidingen versnellen de vaardigheidsontwikkeling terwijl ze een professionele verankering behouden. Gegeven door MolenGeek op hun locaties in Roubaix en Charleroi (ideaal voor doelgroepen in heroriëntatie, jongeren of werkzoekenden in transitie):

Photoshop, InDesign, After Effects, Premiere Pro, Adobe Suite, WordPress, HTML/CSS, JavaScript, Python, Shopify, Sociale Netwerken, Google Ads (AdWords), Google Analytics...
(Meer informatie op <https://molengeek.com/les-differents-packs-de-formations/>)

Deze opleidingen bevorderen de digitale veelzijdigheid die in beroepen op een transversale manier wordt gezocht.

Lange opleidingen (6 maanden) bij MolenGeek op de locaties Roubaix en Charleroi:

- **Coding / Webontwikkelaar:** basis van programmeren, projectbeheer, teamwork.
- **Digitale marketing:** SEO, SEA, data-analyse, automatisering, toegepaste AI.

Opleidingen bij Efficienne Solidaire en Créative:

- **Efficienne Solidaire & Créative (Frankrijk):** opleidingen in websitecreatie (WordPress) en grafische vormgeving (Adobe Suite). Communicatiebureau voor ondernemers. (Maubeuge, Tourcoing)

Zoom: Zelfstandig leren via MOOC's en gratis platforms

Online zelfstudie biedt een belangrijke kans voor doelgroepen in arbeidsintegratie: toegankelijk, flexibel en gratis, en bevordert de ontwikkeling van vaardigheden in eigen tempo.

- **UCLouvain** is de belangrijkste producent van Belgische MOOC's, verspreid via edX. <https://www.uclouvain.be/fr/III/moocs/edx>
- **FUN-MOOC** is de belangrijkste aanbieder van MOOC's in Frankrijk, veel gebruikt voor digitale vaardigheden. <https://www.fun-mooc.fr/fr/>

5. Focus op opkomende digitale vaardigheden: AI, cyberbeveiliging en automatisering

Nieuwe digitale vaardigheden verschijnen snel, en sommige worden onmisbaar in professionele trajecten. Adviseurs en begeleiders moeten de belangrijkste principes kennen om er beter over te kunnen praten en gerichte begeleiding te bieden.

Kunstmatige Intelligentie (AI)

- **ChatGPT / Gemini / Copilot:** motivatiebrieven genereren, een sollicitatiegesprek voorbereiden, een cv vertalen.
- **Canva:** cv's, visuals, materialen, functiebeschrijvingen en gepersonaliseerde actieplannen maken.
- **MolenGeek-opleidingen** (Python, digitale marketing) voor verdere verdieping.

Cyberveiligheid

- **Doel:** de digitale praktijken van de begunstigen en organisaties beveiligen.
- **Best practices om door te geven:**
 - Complexe wachtwoorden en wachtwoordmanagers (Bitwarden, NordPass)
 - Twee-factor-authenticatie voor e-mail en professionele accounts
 - Waakzaamheid voor phishing-e-mails

- Regelmatige back-ups in een beveiligde cloud (OneDrive, Google Drive)

Automatisering en No-Code tools

- Vereenvoudigen van opvolging van begunstigen, projectbeheer, het maken van geautomatiseerde formulieren (Zapier / Make / Notion / Airtable / Trello / Google Sheets)
- **Concrete toepassingen:**
 - Automatisch verzenden van een afspraakherinnering of een follow-up e-mail na een workshop
 - Een mini-dashboard maken voor opvolging van integratie
 - Tijd besparen op repetitieve taken en focussen op menselijke begeleiding

6. Ondernemerschap stimuleren

Digitalisering creëert niet alleen nieuwe loondienstbanen: het opent ook wegen naar economische zelfstandigheid voor doelgroepen die meer flexibiliteit, erkenning of een alternatief voor klassieke loondiensttrajecten zoeken. Ondernemerschap – in de vorm van een microbedrijf, freelance statuut, activiteitencoöperatie of begeleid activiteitstest – wordt een concrete en toegankelijke optie voor mensen in professionele transitie, inclusief degenen zonder diploma of ver van de arbeidsmarkt.

Huidige digitale tools vereenvoudigen het ondernemerschap aanzienlijk:

- Snelle creatie van een professionele identiteit (website, portfolio, sociale netwerken)
- Directe zichtbaarheid via platforms zoals Instagram, LinkedIn of TikTok
- Eenvoudige organisatie- en beheertools (Notion, Trello, Google Workspace, facturatie tools)
- Contentproductie met toegankelijke tools (Canva, CapCut, vereenvoudigde creatieve suites)
- Ondersteuning van communicatie en prospectie via AI (ChatGPT voor posts, offertes, commerciële berichten)

Voor doelgroepen in arbeidsintegratie maken deze digitale hefboom mogelijkheden het mogelijk een activiteit te testen, expertise te valoriseren, een aanbod te structureren en de eerste inkomsten te genereren zonder zware administratieve lasten of grote investeringen.

Waarom ondernemerschap bij doelgroepen promoten?

- **Omzeilen van belemmeringen door grensoverschrijdende diploma-erkenning**
Ondernemerschap of een microbedrijf steunt meer op het aantonen van vaardigheden dan op titels of certificaten. In een FR–BE-context waar erkenningen complex kunnen zijn, biedt ondernemerschap directe toegang tot de markt.
- **Reële professionele ervaring opdoen**
Micro-activiteiten maken het mogelijk snel een portfolio, referenties en concrete realisaties op te bouwen. Dit kan dienen als springplank naar loondienst of duurzame zelfstandige activiteit.

- **Economische zelfstandigheid en flexibiliteit bevorderen**
Ondernemerschap maakt werken in eigen tempo mogelijk, het beheren van de agenda en het aanpassen van de activiteit aan familiale of persoonlijke omstandigheden.

7. Grensoverschrijdende samenwerking: samen actie ondernemen

Grensoverschrijdende samenwerking maakt het mogelijk doelgroepen effectiever te begeleiden naar opleidingen en kansen aan beide zijden van de grens. Een begeleide persoon in Frankrijk kan bijvoorbeeld toegang krijgen tot een korte opleiding in België, terwijl een Belgisch publiek kan worden doorverwezen naar een Frans programma. Het harmoniseren van praktijken tussen CIP, France Travail, Forem en Actiris faciliteert zo vloeiende en samenhangende trajecten voor werkzoekenden.

De ontwikkeling van digitale vaardigheden stopt niet aan de grens. Het versterken van de samenwerking tussen Franse en Belgische actoren maakt het mogelijk middelen te delen, praktijken te harmoniseren en concrete bruggen tussen regio's te creëren. Digitale transitie raakt zowel bedrijven, werknemers als werkzoekenden aan beide zijden van de grens. In deze context is grensoverschrijdende samenwerking tussen Franse en Belgische actoren niet bedoeld om reeds goed gevestigde professionele praktijken te veranderen, maar om nuttige verbindingen te creëren, gemeenschappelijke referentiepunten te delen en de realiteit aan beide kanten beter te begrijpen.

Deze samenwerking maakt het mogelijk:

- Een completer beeld te krijgen van de behoeften van bedrijven in het grensgebied
- De zichtbaarheid van beschikbare programma's, opleidingen en middelen in Frankrijk en België te verbeteren
- Kansen voor doelgroepen gemakkelijker te identificeren, vooral in beroepen gerelateerd aan digitalisering
- De samenhang van begeleiding te versterken voor personen die mogelijk aan de andere kant van de grens werken of opleidingen volgen

8. Conclusie

De behoeften aan digitale vaardigheden evolueren snel, maar de basis blijft hetzelfde: nieuwsgierigheid, aanpassingsvermogen, samenwerkingsvermogen en vertrouwen in continu leren. In deze context spelen professionals in arbeidsintegratie een strategische rol. Ze fungeren zowel als referentiepunten, bemiddelaars en facilitators, in staat om individuele realiteiten te koppelen aan de lopende economische transformaties.

Het LINC-project past precies in deze dynamiek. Door de behoeften van grensoverschrijdende bedrijven, de verwachtingen van werkzoekenden en de dagelijkse praktijken van de CIP dichterbij elkaar te brengen, benadrukt het de noodzaak van actieve en goed uitgeruste bemiddeling. LINC heeft tot doel beter te begrijpen welke vaardigheden werkgevers zoeken, digitale vaardigheidskloven te identificeren en adviseurs te

ondersteunen bij hun vermogen om doelgroepen te begeleiden naar relevante opleidingen en kansen, zowel in Frankrijk als in België.

Door deze vaardigheden geleidelijk te versterken bij de doelgroepen, draagt u direct bij aan het verkleinen van de digitale kloof, het beveiligen van integratietrajecten en het ondersteunen van de economische vitaliteit van het grensgebied. Uw rol is essentieel om deze drie werelden met elkaar te verbinden: die van veranderende bedrijven, die van werkzoekenden die perspectieven zoeken, en die van begeleidingsactoren die deze transitie mogelijk maken.

Deze gids is niet bedoeld om volledig te zijn: het biedt een gemeenschappelijke, eenvoudige en toepasbare basis om digitalisering als concreet instrument voor inclusie, autonomie en professionele mobiliteit te gebruiken, centraal in de ambities van het LINC-project.

Contactgegevens

Effience, Solidaire & Créative:

- e-mail: bonjour@effiencecreative.fr
- telefoon: (+33) 07 87 14 85 05
- website: <https://effiencecreative.fr/>

MolenGeek:

- e-mail: info@molengeek.com
- telefoon: (+32) 0470 67 51 41
- website: <https://molengeek.com/>

